

DEN YTTERSTA
VILDMARKENS HISTORIA

VIKEN

LÄRARHANDLEDNING

NILS LUNDKVIST

BONNIER
CARLSEN

Lärarhandledning

Viken

Andra delen i Den yttersta vildmarkernas historia

Om böckerna

Hej och välkommen till Johns värld! Den värld som tar avstamp i den Yttersta Vildmarken och skogarna uppe i norr. Berättelsen utspelar sig i ett land som liknar vårt, i en tid som liknar vår med förälskelser, fåglar och skogstjärnor att bada i. Men också med några avgörande skillnader. I den här versionen är demokratin är avskaffad och landet styrs av två syskonpresidenter med en stark Statsapparat på sin sida - en apparat som inte drar sig för att vare sig skövla urskog eller att använda våld. I seriens första bok, Kuben (2023), anländer en lastbil till den ensliga vrå av vildmark där 11-åriga John bor med sina föräldrar. Lastbilen lämnar av en stor kub, nästan som en liten husvagn, och i den kuban finns en jämnårig pojke, Marjo. De båda barnens möte blir allt annat än lätt, men när omständigheter tvingar dem att samarbete väcks något nytt. En nyfikenhet som blir till en vänskap. Genom Marjos ögon börjar John även att se sitt eget liv ur ett nytt perspektiv. Varför bor de egentligen där ute i skogen, så långt bort från alla andra? Med Marjos ord: Det här är ingen plats man flyttar till, det här är en plats man gömmer sig på. När de båda pojkarna tillsammans börjar undersöka föräldrarnas förflutna inser John att hans vän kan ha rätt. Samtidigt nås de av rykten kring en Motståndsrörelse som trotsar Statsapparaten, och när Johns mamman sedan försvinner börjar trådar knytas samman - och snart är de indragna i ett äventyr där liv och död står på spel.

Viken tar vid där Kuben slutar. John har fyllt tolv och det är lag på att skriva in sig för samhällstjänstgöring i en av städerna vid kusten. Hans papper är visserligen förfalskade, men det är å andra sidan ett rutinärendande. Inget kan gå fel. Ändå är det precis vad som händer och John vaknar upp på en ny plats långt ifrån Marjo och sina föräldrar. I Viken lever Statsapparatens höjdare bakom en flera meter hög mur, och pappans historia hinner i fatt John som ättling till den anrika familjen Galt. Här finns en sträng farmor, en älskvärd men livsfarlig farfar och en skola som delar upp barnen i rankade eller inte rankade. Dessutom finns en överenskommelse som säger att John måste stanna där han är - försöker han fly är det hans föräldrar som får betala priset. Viken är en grym plats där anseende är allt och den starkes rätt alltid råder. Men det är också en plats för oväntade vänskaper och motstånd i det tysta. För vem är det egentligen som lämnar lappar åt John i den stora eken på gården? Vad döljer farfar för hemligheter i källaren, så hemliga att de hotar att radera hela Statsapparaten? Och kanske finns det vägar ut ur Viken ändå?

Om författaren

Jag som skriver det här heter Nils Lundkvist och är alltså författare, men också lärare. Jag har jobbat många år i Stockholm och ännu fler i Skellefteå där jag bor med min familj.

Mellanstadiet är min hemmaplan, även om jag för tillfället jobbar som lärare i kreativt skrivande på en folkhögskola. Det är en kul variation att ha vuxna i klassen, men grunden i min undervisning är sig lik: viljan att den ska vara aktiverande. Hur då aktiverande? Det ska jag förklara!

Om lärarhandledningen

När jag skrev mitt specialarbete på lärarhögskolan kikade jag på hur poesi används i skolan och kom i kontakt med Lennart Hellsings resonemang kring "den aktiverande ramsan" (Tankar om barnlitteraturen, 1999). Hellsing eftersträvade att rim och ramsor skulle sätta igång något i barnet, en rörelse, att vilja och gunga och sjunga. Ja, ramsan skulle upplevas med hela kroppen! Den tanken påverkade mig djupt och det är vad jag strävar efter vare sig jag undervisar eller skriver: att aktivera. Att mötet med ord och text ska ha en igångsättande effekt där eleverna börjar reflektera - och i bästa fall får lust att skapa själva! Det är också med det tänket jag skriver den här lärarhandledningen.

Den första delen innehåller frågor tänkta att fördjupa läsförståelsen och låta eleven se bokens skeenden i ljuset av ens eget liv, vår samtid och historia. Frågorna fungerar att ha som diskussionsunderlag i klassen eller att använda till hemuppgifter - du som läser det här vet själv vad som funkar bäst för din grupp! Klassiska på-raderna-frågor håller jag igen med, addera själv efter behag.

I den andra delen följer ett gäng övningar som jag har samlat på mig under mina år som lärare. Syftet med dessa övningar är just att aktivera, fördjupa och göra läsningen till en gemensam upplevelse. Dessa övningar har gett mig många goda skratt och klassrumssamtal. Och i somliga fall har de varit startpunkten för elevernas egna historier - många gånger mer fantastiska och storslagna än mina!

Jag har valt att hålla den här handledningen enklast möjlig och inte skrivit upp kopplingarna till läroplanen. Givetvis finns kopplingarna där ändå och allt rymms inom ramen för vad vi kan och bör göra i ett klassrum.

Slutligen vill jag säga tack. För att ni läser och engagerar er, och för att ni följer John ända ut i den yttersta vildmarken!

Allt gott!
Nils

Röster om böckerna

"En oavbrutet spännande och välskriven berättelse som på ett belysande och smart sätt väver in de olika maktaspekter som präglar ett repressivt samhälle. Såsom desinformation, angiveri, makthierarkier, övervakning men också motstånd och civilkurage."

Helhetsbetyg: 5. BTJ-häftet nr 5, 2025. Lektor Magnus Öhrn

"Viken" är visserligen en sorts instängt kammerspel, men ett riktigt spännande sådant. Nils Lundkvist har börjat få upp farten på riktigt och har bäddat väl inför en tredje avslutande (?) del."

"...han (Nils Lundkvist) gör det ändå på ett högst originellt sätt. Det som är slående är berättelsens tydliga low-tech-användning. De moderna teknik- prylar som finns med – en osynlig-drönare, ett hologram, en elektrisk fångboja – är ändå påtagligt få hos en totalitär kontrollstat i dystopiskasammanhang. Närmast kanske man ser likheter med Margaret Atwoods "Tjänarinnans berättelse", där livet för medborgarna i Gilead snarare backade tillbaka 100 år i tiden. Så det finns en långsamhet, eller ett slags minimalism, i boken som Lundkvist har gjort till sin. Hans beskrivning av hur John lagar en punktering på en gammal cykel i mörkret är elegant. Och ovanlig. Naturen, träden, växter och djur, vänskap, lojalitet, mjölk och mackor, spela kort, enkla nöjen; ja allt naturligt och enkelt ställer han mot Stats-apparatens kontroll, pengar, makt-hunger, privilegier, våld, slaveri, bestraffningar och teknik. "Viken" är visserligen en sorts instängt kammerspel, men ett riktigt spännande sådant. Nils Lundkvist har börjat få upp farten på riktigt och har bäddat väl inför en tredje avslutande (?) del."

Steven Ekholm, Dagens Nyheter

"Viken är den efterlängtrade fortsättningen på den hyllade och prisbelönta Kuben, en svensk framtidsdystopi för mellanåldern."

Maria Friedner, Jönköpings-Posten

"Nils Lundkvists böcker fungerar på flera nivåer. De kan väcka viktiga frågor och funderingar om demokrati, totalitarism och makt - men om man struntar i allt det där kunskapsstoffet och bara bokslukar är de också spännande äventyrsberättelser i sin egen rätt. Precis som riktigt bra barnböcker ska vara."

Jönköpings-Posten

"I en spänningsdriven berättelse är det också lätt att missa språket. I "Viken" kapas inte ändelserna på orden, som så ofta där ett litterärt språk utgår från en dialekt från författarens hemlän Västerbotten. Men det är nåt med rytmen som känns genuint, kanske bäst gestaltat när personer letar efter något försvunnet som sedan "hittas åt". För en kustbo som lärt sig prata i norra Västerbotten så ger det en särskild tyngd åt händelserna. Upplösningen fordrar förstås en fortsättning. Oklart dock om det finns ett gott slut på hela serien. Med tanke på de två inledande delarnas alldeles för stora likheter med den vårdslösa verklighet vi lever i, hoppas jag det. Det vore skönt att se hur man slänger ut makt-hungliga lögnare till en tillvaro där de är helt utan betydelse, och där ordet deal bara kan användas som svordom."

Regine Nordström, Västerbotten-Kuriren

Slangbellan 2023 till Nils Lundkvist

Bults årliga debutantpris Slangbellan för bästa debutbok i kategorin barn- och ungdomslitteratur 2023 tilldelas Nils Lundkvist för boken Kuben (Bonnier Carlsen).

16 april, 2024

Slangbellan 2023 till Nils Lundkvist

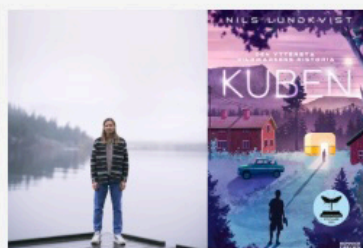
Bults årliga debutantpris Slangbellan för bästa debutbok i kategorin barn- och ungdomslitteratur 2023 tilldelas Nils Lundkvist för boken Kuben (Bonnier Carlsen).

Juryns motivering

Kuben är en framtidsskildring om diktatur och frihet, men också om vänskap och starka familjeband. Nils Lundkvist låter karaktärerna få utrymme att växa fram och gripa tag om läsaren. Genom fina gestaltningar görs miljön levande och stämningsfull samtidigt som spänningen hela tiden håller läsaren i sitt grepp.

Prisutdelning

Priset består av en handtäljd slangbellsa gjord av Kalle Güettler, ett diplom i original av Martina Lundgren och 30 000 kronor. Det delades ut idag, 16 april 2024, på barnboksfestivalen Litteralund i Lund. Samtidigt uppmärksammades Slangbellans 25-årsjubileum.

Fotograf: Pär Olofsson, formgivare: Hanna Säll Everö

Barnradions bokpris för Kuben

HEM » AKTUELLT » DEBUTANTEN NILS LUNDKVIST VINNER BARNRADIONS BOKPRIS 2023

Debutanten Nils Lundkvist vinner Barnradions bokpris 2023

5 november, 2023

Barnjuryn har bestämt sig – "Den yttersta vildmarkens historia: Kuben", skriven av Nils Lundkvist, vinner Barnradions bokpris 2023.

Första delen-frågor

Kråkan

I bokens första kapitel vaknar John upp på en ny plats. Gör en lista eller ett VENN-diagram över likheter och olikheter mellan den nya platsen och den som han vuxit upp på.

Vad är ditt första intryck av farmor? Försök att motivera ditt svar!

För John känns hungern som "ett svart hål genom magen" - kom på minst tre andra sätt att beskriva hunger!

Överenskommenlsen

Vad menas med högförräderi? Ta hjälp av ordböcker, internet och vuxna om du behöver!

Det nämns aldrig vad som kommer att hända med Johns föräldrar om de döms för brottet. Vad tror du? Använd dig av vad du vet om Statsapparaten, och hur andra länder med diktatur fungerar för att motivera ditt svar.

Vad mina föräldrar lärt mig

Vad har du fått för råd om vad man ska göra om man går vilse? Har du inte fått några sådana råd så läs på och skriv ner dem!

John skriver så här om den stora eken: "För den var bara Statsapparaten en parentes. En årstid som kommit och skulle gå igen." Vad menas med det tror du?

Plankor och näsblod

Vad tror du är anledningen till att huset har både en tjock mur och strömförande taggtråd?

Det finns flyttfåglar som flyttar hundratals mil varje år för att sedan hitta tillbaka till exakt samma gata och ibland exakt samma hus. Johns pappa säger att John har precis samma förmåga. Hur gör fåglarna och hur gör John?

Märket

Försök att rita en bild av märket utifrån hur det är beskrivet i boken.

Väggen

John känner sig hopplös när han ser hur den stora muren reser sig som en väldig vägg - vilket han inte är ensam om att ha känt. En känd mur från verkligheten var Berlinmuren som revs 1989, men innan dess var det många som försökte ta sig över den. Somliga misslyckades, andra lyckades. Ta reda på hur människorna då faktiskt gjorde och ge några exempel!

Vännen

Försök att rita en bild av Vännen utifrån hur den är beskriven i boken.

John berättar hela sitt livs historia för en katt, trots att den inte kan svara utan bara ligger där. Varför tror du?

Husets nattsida

Vad tror du att det är för slags musik som John hör spela där i natten? Det kan vara klurigt att veta, men försök att motivera ditt svar!

Säkerhetsrisk! Stäng omedelbart!

John får absolut inte närma sig den blanka metalleden. Ändå kliver han på när den står öppen. Varför tror du?

Har du någon gång dragits till att göra något förbjudet? Berätta om du törs!

En hand runt nacken

Försök att se det stora rummet i källaren framför dig. Vad tror du det är som förvaras där nere?

So long, gökunge

John välter en hink med rengöringsmedel som sägs ha en "extra frisk doft av tallskog", men enligt honom stämmer det inte alls. Varför är skogen så viktig för John, tror du?

Leka hund

Vad är ditt första intryck av farfar?

John använder sin nyfunna makt till att förnedra Utföraren. Gör han rätt? Gör han fel? Vad tycker du! Förklara hur du tänker så utförligt du bara kan.

Ut och köra

På vilka sätt känns det stora huset annorlunda för John när farfar är där? Och vad tror du att förändringen beror på?

Vad tror du att farfar menar när han säger att John "anpassar sig"?

Motsatsen till rädsla

Farfar säger att motsatsen till rädsla är makt. Håller du med om det påståendet? Motivera ditt svar!

På vilka sätt märks det i texten att farfar har mycket makt?

Lektioner och rast

Johns nya skola liknar kanske din skola på många sätt, och på andra sätt inte alls. Gör en lista, eller ett VENN-diagram, över likheter och olikheter.

Ballongdagen

I det här kapitlet får John tag på en lapp med ett märkligt citat: Låt vargarna jaga vargarna och de svaga ska ärva världen. Vad tror du att citatet handlar om?

Festen

Vad har du för intryck av Sandrine?

Sandrines mamma säger att John är "lite av en hedersgäst" och vill att han ska komma på vad alla de andra ska göra. Även de andra vuxna på festen hälsar på honom som om han vore något alldeles särskilt. Vad kan det bero på?

Kuvertet

John saknar sitt riktiga hem. Hur märks det i texten?

John verkar lita på den som lämnat lappen i trädet. Skulle du ha gjort det? Förklara hur du tänker!

Inkräktaren

Någon har tagit sig in i Viken och det väcker många starka känslor. Varför tror du?

Kampringen

John tar till en våldsam lek för att klara av ett uppdrag. Hur skulle du ha löst uppdraget?

Kontoret igen

I det här kapitlet söker sig John till "Administrationen". Vad betyder administration? Förklara så att du själv förstår ordet!

Vad är ditt första intryck av Kristoffer Blom?

Lapplämnaren

I det här kapitlet försöker John ta reda på vem som skrivit lapparna. Hur skulle du ha gjort?

Gå och dö-anteckningarna

Eleverna på skolan har börjat rita otäcka, blodiga teckningar som de sätter upp i korridoren. Och de flesta lärare uppmuntrar dem att göra det. Varför tror du?

Hollot

Kristoffer Blom byter ut presidenternas namn i en lärobok mot något annat. Det är en handling som både roar och oroar John. Varför är det en så stor grej?

En lektion i statsapparaten- kunskap

Kristoffer Blom ritat upp för John hur makten i landet fungerar. Gör samma ritning själv. Testa sedan om det går att göra en liknande maktpyramid över Johns skola. Vem hamnar överst, i mitten och vem har ingen makt alls?

En ände att börja i

Rummet i källaren kallas för "Det allra heligaste". Vad betyder det när något är heligt? Har du hört ordet användas i något annat sammanhang?

Den fruktansvärda händelsen

I det här kapitlet återfinns förkortningen O.F.N.A. Lista så många förkortningar du kan och kora din absoluta favorit-förkortning.

Sammanfatta vad den fruktansvärda händelsen handlar om med bara två meningar!

Hos Franke

Hur tror du att det luktar nere på Frankes kontor? Beskriv den lukten så utförligt du kan!

Försök att förklara med egna ord varför John inte längre vill ha med lapplämnaren att göra.

En dödsdömds andedräkt

Låtsas att du hamnar i sätet bredvid Frankes bror på en lång bussresa. Hur skulle du beskriva honom? Vad skulle ni prata om? Skriv!

Märket för uppmärksamhet och sann lojalitet

Beskriv hur eleverna i klassen påverkas av det gyllene märket.

Överdomarens högra hand

Farfar vill att John ska bli vän med dottern till "överdomarens högra hand". Kanske till och med mer än vän. Varför tror du?

Den högra handens dotter

Johns kusin förändras under kapitlets gång. Hur är hon först och hur är hon i slutet? Vad beror förändringen på?

I kapitlet använder sig John av ett knep för att få vakten att lyda. Det fungerar, men han tycker inte om det... Varför tror du?

Gripandet

Vad händer i rummet när farmor börjar tala? Och varför reagerar farfar som han gör?

Statsapparaten har döpt om den Yttersta Vildmarken till "Skogsvilan". John tycker att det är ett uselt namn, men låtsas inför sin farfar att han inte bryr sig. Nu ska du få namnge en plats. Tänk på en plats på er skolgård, en plats som saknar namn. Beskriv platsen med ett par meningar och berätta vad du tycker att den ska heta.

En kråka och en katt

John tänker att han kommer förvandlas till en kråka. Vad menar han med det egentligen?

Barnkammaren

Tänk dig att du skulle stöta på en hemlig gång, hemma hos dig där du bor. Kanske finns ingången till och med i ditt rum! Skriv en kort berättelse om hur du hittar den och var gången leder.

Lemonad i trädgården

I det här kapitlet är John med om två chockartade händelser efter varandra. Först när han ser det gyllene märket på Kristoffers kavaj, sedan när han träffar Mira. Nu är det din tur att försöka beskriva en person i chock - skriv så att chocken känns i hela kroppen!

Expedition till jordens innandöme

Vad känner Marjo inför Mira tror du? Leta ledtrådar i texten!

Vad skulle du ta med dig på en "expedition till jordens innandöme"? Skriv en packlista! Sakerna måste rymmas i en vanlig ryggsäck.

Vägen ut

John berättar att "varje minut i underjorden kändes som en timme". Fundera på när du har varit med om att tiden liksom känns extra långsam - det kan vara väntan på en förse-nad buss, sista minuterna innan skoldagen slutar eller något helt annat. Beskriv en sådan situation och skriv fram känslan. Den som läser ska verkligen känna hur långsamt tiden går!

Eller så skär jag halsen av dig

Skapa en påhittad karta över Viken och rita ut vägen som John cyklar. Använd alla ledtrå-dar du kan få i texten och fyll i med din egen fantasi!

Rovdjurstassar

Varför tror du att Mira är så hotfull till en början?

Kristoffer Bloms pappa visar här upp en mycket grym sida. Varför gör han som han gör, tror du?

En till Blom

Sebastian beskrivs som "annorlunda", men inte på vilket sätt han skiljer sig från många andra. Vad får du för första intryck av honom?

Tisdag. Midnatt. Gubben. Rödhåret

Varför hjälper Sandrine John? Vad tror du?

Storbestämmerskans order

John planerar att han ska hjälpa Mira och Sebastian att rymma i en enorm frysbox. Nu ska du få vara en vänlig, men kritisk vän till honom. Ge John några anledningar till varför frysboxen är en dålig idé. Kom också gärna med ett bättre förslag!

Det allra heligaste

Beskriv den underjordiska salen med egna ord.

I texten förekommer några svåra ord. Vad menas med "internerad"? Och vad kan "medgörlighetsgrad" betyda?

Soldatens bekännelse

På vilket sätt tror du att soldatens bekännelse kan utgöra ett hot mot de två presidenterna i landet?

Ett tekniskt underverk

Farfar är mycket stolt över sina nya bevakningsdrönare som ska flyga över Viken. Kom på en uppfinning som du saknar och som du tycker borde finnas!

Ett cyklop för nätter

John får ett par glasögon som gör att han kan se i mörker. Finns det något liknande i verkligheten? Ta reda på saken och skriv vad du hittar om hur de fungerar.

Pokerkväll med Kablam

Vad tror du är anledningen till att Kristoffer Blom faktiskt hjälper John?

Kristoffer Blom är en "urvikare". Vad menas med det?

Ritsch

Mira hinner gå igenom många känslor i det här kapitlet, till exempel arg och rädd. Beskriv en person som är arg eller rädd så att läsaren fattar vad den känner, men utan att skriva känslan rakt ut. Du ska visa hur den känner.

Inställda planer

John iakttar sin farmor i smyg. På vilka sätt har hon förändrats i det här kapitlet?

Doktor Död

I det här kapitlet är Johns farfar jättearg. Kom på minst tre andra ord som är synonymer till "jättearg".

Bursjuka

Vad menar John när han pratar om "bursjuka"? Försök att förklara med egna ord!

Lugn och fin

I Viken finns det flera personer som förändras under bokens gång eller som inte är vad de utger sig för att vara. Vilka nya sidor visar Tommy upp i det här kapitlet?

Världen bortom viken

I det här kapitlet får vi veta mer om flera av Vikens karaktärer. Om du fick i uppdrag att skriva en bok om någon av dem, vem skulle du skriva om och varför?

Både Mira och Tommy reagerar starkt när John berättar om hologrammet med soldatens bekännelse. Mira får ett utbrott, men hur märks reaktionen på Tommy?

Gården

Vad tror du att nästa bok i serien kommer att handla om? Skriv ett utförligt svar!

Andra delen-övningar

Skriva fortsättningen

Välj ut ett riktigt laddat ögonblick där allting står på spel. Det kan vara när John ska välja straff åt Utföraren eller när han träffar inkräktaren som gömmer sig i skolans källare. Läs högt och just när något avgörande ska inträffa så... pausar du. Och låter eleverna själva skriva fortsättningen! Oftast behövs ingen lång stund. Fem minuter. Kanske tio. Lyssna sedan på några olika versioner. Här måste eleverna använda sig av alla sina förkunskaper för att sedan förutsäga vad de tror ska hända, vilket är intressant nog. Men du kommer också märka att de plockar upp annat - tempus, berättarperspektiv, språklig stil med mera - vilket kan bli en ingång till intressanta samtal! Läs sedan vidare och se hur jag fortsatte berättelsen. Den här övningen vill man inte göra hela tiden, men ett par två-tre gånger under läsningen av en bok fungerar alldeles utmärkt!

Lev er in i karaktärerna

Jag gillar drama och när undervisning och lek ligger nära varandra. Ett sätt att omsätta det i praktiken är att låta eleverna få spela en karaktär. Det går att göra i par eller i helklass. Jag brukar göra det senare. Någon elev får exempelvis vara John eller farfar, och de andra får ställa frågor. Är du kär i Mira? kanske någon vill fråga John. Varför vill du hela tiden bestämma? vill någon annan få svar på från farfar. Somliga av dessa svar finns förstås i själva texten. Andra måste eleven gå djupare in i sig själva för att kunna svara på - utifrån hur jag känner John och har förstått situationen, vad tror jag att han skulle ha sagt? Den här övningen kräver givetvis att man kommit en bit in i boken och bekantat sig med karaktärerna. Det är också en form som kan kräva lite övning innan den sitter - men när den gör det är den fantastisk! Inte minst för de elever som inte är lika starka skriftligt, men här får visa djupet i sin förståelse ändå.

Byta perspektiv

Skriv om en scen där John är med, men sedd från någon annans perspektiv. Hur är det att vara någon av de orankade barnen som ser John på håll? Eller hur är det egentligen att vara Sandrine? Vad är hennes upplevelse av John första gången de ses eller under den där julfesten som slutar dåligt? Låt eleverna sätta sig in i ett nytt perspektiv och SKRIV!

Bygg världen

Hur ser Viken ut? Just det finns det inget färdigt svar på - den uppstår helt enkelt hos varje barn eller vuxen som läser! En av de finaste överraskningarna jag fått på mina författarbesök var när en klass hade byggt upp sina bilder av världen i Minecraft Education. Av det hade de sedan gjort en film där jag fick gå på guidad visning i deras olika versioner. Det var storslaget och fint och ni kan göra precis samma sak! En övning som både gynnar läsförståelsen och aktiverar det egna uttrycket. En liten varning bara: kan bli ett enormt projekt, så var tydlig med vilka ramar som gäller! Givetvis går det fint att rita världar med penna och papper också, men kan inte lova att det har samma sporrande effekt...

Läs med hjälp av tärningen

Det kan vara tungrott för elever att börja läsa mer komplexa texter. Det vet vi, och det är i sig ingen fara. Något jag har märkt är att det går att träna uthållighet i läsande en hel del. En sak jag brukar ta hjälp av är en timer och en tärning. Vi börjar med att slå tärningen. Blir det en etta ska eleverna läsa stående, en tvåa och de ska sitta på stolen som vanligt, en trea liggande på golvet, en fyra sittande på bänken, en femma sittande under bänken, en sexa valfritt 1–5... Eller vad ni nu vill ha för alternativ. Sedan läser de så en kort stund (kanske fyra minuter) innan tärningen kastas igen och de får läsa på ett nytt sätt. Här får motoriskt oroliga elever en modell att lyckas i. Upprepa valfritt antal läsintervaller. Med tiden plussar du på ytterligare någon minut innan tärningen kastas. I slutändan kan den plockas bort helt och eleverna bara läser av sig själva! Funkar utmärkt när du tar emot ett gäng nya fyror. Följ gärna upp den tysta läsestunden med frågor: Alla som har en bok som utspelar sig i skogen ställer sig upp. Alla som har en bok där en tjej är huvudperson ställer sig upp. Alla som har en bok som de verkligen gillar ställer sig upp etc. Plus följdfrågor såklart!

PS! Både timer och tärning finns på gratisverktyget classroomscreen.com!

Likheter och olikheter

Läsande gör det möjligt för oss att spegla våra egna liv i någon annans, se likheter och olikheter, träna oss i solidaritet och empati. Det kan givetvis göras på en hel rad sätt. Somliga aspekter av det har redan gått igen i frågorna till kapitlen, men kan göras i helklass också. Kanske genom ett hederligt VENN-diagram där Johns framtida Sverige ställs mot vårt Sverige idag. Vad finns det för skillnader och vad är precis samma? Det går även att forska i samtida diktaturer. Vad har de för likheter med Johns värld? Hur gick det till när de blev diktaturer och finns det några ledtrådar i böckerna vad som kan ha hänt i Johns värld? På samma tema kan man också...